

Paragraaf

2

De inleiding

Een goede inleiding trekt de aandacht van de lezer en geeft aan waarover de tekst gaat.

Een goed geschreven tekst bevat een inleiding van één of enkele alinea's. Na het lezen van de inleiding weet de lezer wat er komen gaat. Zo kan hij bepalen of de tekst voor hem interessant is om te lezen.

Een inleiding heeft twee functies:

- de aandacht van de lezer trekken, hem motiveren de hele tekst te gaan lezen;
- het onderwerp van de tekst introduceren.

De aandacht van de lezer trekken

Je moet ervoor zorgen dat de inleiding pakkend is. Je wilt immers bereiken dat de lezer verder leest. In de eerste alinea maak je de lezer nieuwsgierig met behulp van:

- de actualiteit;
- de geschiedenis;
- een voorbeeld/anekdote;
- het aangeven van het belang voor de lezer.

De aandacht trekken met behulp van de actualiteit

Als je kiest voor een inleiding waarin je de aandacht trekt met de actualiteit, begin je met iets wat nu (in de media, onder de mensen) in de belangstelling staat.

De aandacht trekken met behulp van de geschiedenis

Bij een begin vanuit de geschiedenis vertel je in het kort hoe er in het verleden over het onderwerp is gedacht of hoe ermee is omgegaan. Op deze manier maak je de lezer nieuwsgierig naar hoe het tegenwoordig zit en dat is dan meteen het onderwerp van de tekst. Een geschiedenisinleiding is goed te gebruiken bij een actueel onderwerp.

De aandacht trekken met behulp van een voorbeeld/anekdote

Een voorbeeld is een kort verhaaltje. Dit verhaaltje is een specifiek geval van het onderwerp van de tekst. Een bijzonder soort voorbeeld is de anekdote. Een anekdote is een kort, grappig (waargebeurd) verhaaltje.

De aandacht trekken door het belang voor de lezer aan te geven

Soms schrijf je een tekst voor een heel duidelijke doelgroep: lezers van wie je de situatie kent. Als dat het geval is, kun je de lezer in de inleiding tonen dat het in zijn eigen belang is om verder te lezen, bijvoorbeeld omdat hij daar voordeel van kan hebben.

De introductie van het onderwerp

In het tweede deel van de inleiding maak je duidelijk wat het onderwerp van de tekst is. Dat kun je doen door:

- één of meerdere vragen te stellen;
- de opbouw van de tekst aan te kondigen;
- een mening (standpunt) te verkondigen;
- een probleem te formuleren.

In het middenstuk worden dan die vragen beantwoord, de verklaringen en/of oplossingen voor het probleem gegeven, of worden de argumenten bij het standpunt gegeven.

Opdracht

2

Lees tekst 1 tot en met 4.

- 1 Geef voor elke tekst aan op welke manier de schrijver de aandacht van de lezer trekt. Kies uit:
 - A met de actualiteit
 - B met de geschiedenis
 - C met een voorbeeld/aneddote
 - D met het aangeven van het belang voor de lezer
- 2 Geef voor elke tekst aan op welke manier de schrijver het onderwerp van de tekst introduceert. Kies uit:
 - A door één of meerdere vragen te stellen
 - B door de opbouw van de tekst aan te kondigen
 - C door een mening (standpunt) te verkondigen
 - D door een probleem te formuleren

Tekst 1

Kinderen op bestelling

Nienke en Peter, een stel uit Amstelveen, hebben het voor de buitenwereld goed voor elkaar: een mooi huis, een goede baan en een gelukkig huwelijk. Toch ontbreekt er in hun ogenschijnlijk ideale leventje nog iets: ze zouden graag een kind willen. Omdat Nienke onvruchtbaar is, zullen ze dit niet op de 'normale' manier kunnen krijgen. Ze besluiten dus om over te gaan tot adoptie. Na veel zoeken en wachten komen ze uiteindelijk uit bij een meisje uit China, dat nu net een jaar is en in een kindertehuis leeft. Een lange procedure, veel geld en een heleboel geduld verder staan ze op het vliegveld om hun kind in ontvangst te nemen. Nienke en Peter hebben nu een gelukkig, compleet gezinnetje.

Toch blijkt de adoptie van kinderen uit het buitenland niet altijd vlekkeloos te verlopen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de gegevens van kinderen vervalst zijn, dat ze helemaal geen wees zijn. Er wordt gesproken van kinderhandel in plaats van adoptie. Soms komen er zelfs verhalen naar buiten over kinderroof. Hoe vaak komt het voor dat een adoptie van een kind uit het buitenland niet helemaal volgens de regels gegaan is? Wat kan er allemaal fout gaan? En de belangrijkste vraag is natuurlijk: hoe kunnen we ervoor zorgen dat het in de toekomst niet meer fout gaat?

Lotte de Vries (5V)

Tekst 2

Het verdwenen Mogadishu

Nog geen dertig jaar geleden was Mogadishu de trotse, kosmopolitische hoofdstad van de jonge Afrikaanse natie Somalië. In de jaren zeventig en tachtig waren nog overal sporen te vinden van de Italianen die het land tot 1960 bestuurden. De stad ademde liefde en tolerantie. De vrouwen droegen korte rokjes of prachtige jurken van dunne stof. De inwoners flaneerden langs de grote baai bij de oude stad en gingen naar de bioscoop waar Indiase en Italiaanse liefdesfilms draaiden.

De vrijheid en de lust in het leven die daar toen heersten, staan in schril contrast met de huidige situatie. Aanslagen, burgeroorlog en de ernstigste hongersnood in jaren, niets blijft Mogadishu bespaard. De stad wordt bevolkt door honderdduizenden vluchtelingen, die bezit hebben genomen van verlaten ministeries en samenscholen in tijdelijke kampen. Ziektes als mazelen, cholera en malaria hebben vrij spel.

Naar: Harm Ede Botje, Vrij Nederland, 29 oktober/november 2011

Tekst 3

Sinterklaas

In de winkels kunnen we er bijna niet meer omheen. De schappen liggen weer vol met pepernoten, chocoladeletters, speculaaspoppen en taaitaai. Uit de plafonds van de supermarkten klinken 'Zie ginds komt de stoomboot' en 'O, kom er eens kijken'. Op een enkele toerist na weet iedereen: het sinterklaasfeest komt eraan.

Een van de mooiste, oer-Hollandse feesten is sinterklaas. Ondanks de sterke opkomst van zijn Amerikaanse collega de Kerstman, blijft sinterklaas onveranderd populair en wordt 5 december, pakjesavond, massaal gevierd. Maar waar het ooit vooral ging om de gezelligheid, om het samen iets vieren, om de gedichten en de surprises, gaat het de laatste jaren steeds meer om de cadeaus. Meer, grotere en vooral duurere cadeaus is wat mensen belangrijk zijn gaan vinden. Zij worden daarin gestimuleerd door het bedrijfsleven, dat in december zijn jaaromzet probeert te verdubbelen. Ik vind

dat sinterklaas een commercieel, materialistisch feest is geworden.

Naar: Margreet Steen, *Hollands Dagblad*, 29 november 2012

Tekst 4

Influenza

Het kan iedereen overkomen: moeheid, hoofdpijn, koude rillingen, koorts, spierpijn, keelpijn, een loopneus en een algeheel 'lamlendig' gevoel. Griep komt vaak plotseling opzetten, u voelt zich in enkele uren erg ziek worden. Griep is een infectieziekte, die wordt veroorzaakt door het influenzavirus. 24 tot 72 uur na besmetting met het virus worden de eerste verschijnselen merkbaar.

Griep en verkoudheid zijn erg besmettelijk. Goede hygiëne kan verspreiding en besmetting voorkomen. In dit artikel zullen de volgende onderwerpen aan de orde komen: griepsoorten in Nederland, de Mexicaanse griep, de griep-prik, besmetting en hygiëne.

Naar: Overheidsfolder RIVM

Opdracht

3

Kies een van de twee onderwerpen waarvoor je bij opdracht 1 twee hoofdgedachten hebt geformuleerd.

- 1 Schrijf bij de informerende hoofdgedachte een inleiding van twee alinea's (samen minstens 100 woorden). Trek in de eerste alinea de aandacht van de lezer en introduceer in de tweede alinea het onderwerp. Kies voor beide alinea's een van de besproken manieren.
- 2 Schrijf bij de overtuigende hoofdgedachte ook een inleiding van twee alinea's (samen minstens 100 woorden). Trek nu op een andere manier de aandacht van de lezer en introduceer het onderwerp ook op een andere manier.
- 3 Wissel je inleidingen uit met die van een klasgenoot. Laat je klasgenoot van beide inleidingen vaststellen op welke manier jij de aandacht van de lezer hebt getrokken en op welke manier jij het onderwerp hebt geïntroduceerd. Welke inleiding vindt hij het aantrekkelijkst?

Ik kan:

- ☑ een inleiding schrijven waarin ik de aandacht van de lezer trek en het onderwerp introduceer.